

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 34.953/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 21 februari 2003 door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn van de medewerking van de architect", heeft op 24 april 2003 het volgende advies gegeven :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering strekt ertoe een nieuwe lijst vast te stellen van de werken en de handelingen die zijn vrijgesteld van de medewerking van een architect.

De ontworpen regeling komt in de plaats van die welke is opgenomen in het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar, welk besluit het ontwerp beoogt op te heffen.

2. Het tweede lid van de aanhef van het ontwerp doet ervan blijken dat voor de ontworpen regeling rechtsgrond wordt gezocht in artikel 4, derde lid, van de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect. Die wetsbepaling luidt :

"Bij een koninklijk besluit (lees : bij een besluit van de Gewestregering) worden de werken aangeduid waarvoor de medewerking van een architect niet verplichtend zal zijn".

De draagwijdte van deze wetsbepaling is voor een tweevoudige interpretatie vatbaar. Al naargelang de ene of de andere interpretatie wordt voorgestaan, is voor alle onderdelen van de ontworpen regeling een voldoende rechtsgrond aanwezig of niet.

2.1. Artikel 4, derde lid, van de wet van 20 februari 1939 kan zo worden geïnterpreteerd dat werken van de medewerking van een architect kunnen worden vrijgesteld voor zover die medewerking overbodig is, waarbij het gegeven dat het om werken van geringe omvang gaat, slechts één van de beoordelingscriteria is die daarbij kunnen worden gehanteerd ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Zie Parl. St., Kamer, 1970-1971, nr. 773/2, 13.

Aldus begrepen, kan artikel 4, derde lid, van de wet van 20 februari 1939 worden geacht rechtsgrond te bieden voor alle onderdelen van de ontworpen regeling.

2.2. De delegatiebepaling van artikel 4, derde lid, van de wet van 20 februari 1939 kan evenwel ook in een meer beperkende zin worden uitgelegd en worden geacht betrekking te hebben uitsluitend op werken die als weinig belangrijk kunnen worden beschouwd ⁽²⁾. Uitgaande van dergelijke interpretatie werd in de rechtsleer in het verleden al de vraag opgeworpen of sommige van de in het koninklijk besluit van 16 december 1971 opgesomde technische werken niet op gespannen voet staan met de ratio legis van artikel 4, derde lid, van de wet van 20 februari 1939 ⁽³⁾ ⁽⁴⁾.

Ook met betrekking tot het om advies voorgelegde ontwerp moet worden vastgesteld dat, indien wordt uitgegaan van een beperkende interpretatie van artikel 4, derde lid, van de wet van 20 februari 1939, voor een groot aantal van de in artikel 3 van het ontwerp opgesomde technische werken kan worden betwijfeld of ervoor een rechtsgrond kan worden gevonden in de voornoemde wetsbepaling. Zo kunnen bijvoorbeeld de in artikel 3, 2°, van het ontwerp bedoelde werken met betrekking tot "bruggen, tunnels, viaducten of aquaducten" bezwaarlijk worden beschouwd als zijnde werken die steeds een "weinig belangrijk" karakter zullen hebben.

2.3. Rekening houdend met de divergerende interpretaties van artikel 4, derde lid, van de wet van 20 februari 1939, en de rechtsonzekerheid waartoe deze kunnen leiden, lijkt het aangewezen dat een decretaal initiatief zou worden genomen waarbij, voor de toekomst, duidelijker zou worden aangegeven voor welke soort van werken de Vlaamse regering vrijstelling van medewerking van een architect kan verlenen.

⁽²⁾ Deze beperkende interpretatie werd voorgestaan in R.v.St., Orde van Architecten, nr. 46.910 van 19 april 1994.

⁽³⁾ G. DEBERSAQUES, "De nieuwe regelgeving inzake de werken die vrijgesteld zijn van de medewerking van de architect en inzake de samenstelling van het dossier voor de aanvraag om een bouwvergunning," T.R.O.S., 1998, 576, voetnoot 51.

⁽⁴⁾ Dezelfde vraag is aan de orde in het vernietigingsberoep A/A.78.187/XII-1248 dat op 7 april 1998 door de Orde van Architecten is ingesteld tegen het besluit van de Vlaamse regering van 4 november 1997 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar.

ALGEMENE OPMERKING

Artikel 4, eerste lid, van de wet van 20 februari 1939 doet ervan blijken dat de medewerking van een architect verplicht is voor de werken waarvoor een stedenbouwkundige vergunning is vereist. Dergelijke medewerking is bijgevolg niet vereist voor werken die niet vergunningsplichtig zijn.

De Raad van State, afdeling wetgeving, ziet derhalve niet waarom in de inleidende zin van de artikelen 1 en 4 van het ontwerp wordt gerefereerd aan de "al dan niet vergunningsplichtige werken, handelingen of wijzigingen", en waarom in de inleidende zin van artikel 3 van het ontwerp wordt melding gemaakt van de "al dan niet vergunningsplichtige technische werken". Het zou integendeel beter aansluiten bij het bepaalde in artikel 4 van de wet van 20 februari 1939 indien in de betrokken artikelen van het ontwerp uitsluitend vergunningsplichtige (technische) werken, handelingen of wijzigingen zouden worden vermeld.

Achten de stellers van het ontwerp het desondanks aangewezen om ook niet-vergunningsplichtige (technische) werken, handelingen of wijzigingen, in de opsomming van de desbetreffende artikelen van het ontwerp te betrekken, dan dienen ze er, ter wille van de consistentie, op toe te zien dat alle van een stedenbouwkundige vergunning vrijgestelde (technische) werken, handelingen of wijzigingen worden opgenomen op de lijst van (technische) werken, handelingen of wijzigingen die zijn vrijgesteld van de medewerking van een architect.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

In het derde lid van de aanhef dient de opsomming van wijzigende besluiten beperkt te blijven tot de nog van kracht zijnde besluiten, te weten de besluiten van 4 november 1997, 14 april 2000 en 5 mei 2000.

Artikel 5

Op het einde van artikel 5 van het ontwerp volstaat het te schrijven :
"..., gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 4 november 1997, 14 april
2000 en 5 mei 2000".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	A. SPRUYT, M. RIGAUX,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de M. B. SEUTIN, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. K. BAMS, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME